

گزش عقرب با احساس درد و ناراحتی بسیار شدید و سوزنده و نیز ترس و اضطراب زیاد همراه است. زهر عقرب پس از گزش وارد بدن شده و با توجه به درجه ی سمیت آن، مقدار زهر وارد شده و نیز میزان حساسیت بدن نسبت به زهر، علایم متفاوتی بروز می کند، حساسیت بسیار شدید (مثل تنگی نفس شدید، بیهوشی، تشنج، بی نظمی ضربان قلب، قرمزی و خارش کل بدن) نسبت به زهر عقرب تنها در افراد بسیار کمی دیده می شود.

نشانه های زیر معمولاً پس از عقرب گزیدگی مشاهده می شود :

- درد شدید در محل گزش
- تورم و برجستگی وسیع همراه با فرورفتگی (در اثر ورود نیش) در وسط آن
- تغییر رنگ محل از قرمزی تا کبودی
- خارش و سوزش شدید
- بی حسی و احساس گزگز یا سوزن سوزن شدن در اطراف محل گزش
- حساسیت شدید نسبت به لمس (تشدید درد در صورت برخورد دست یا لباس)
- احساس ضعف و خستگی
- خواب آلودگی
- بی قراری و اضطراب
- درد و گرفتگی عضلات و اندام

- احساس سوزش و خارش لب ها، زبان، حلق و گلو
- افزایش ترشح بزاق (آب دهان)
- اختلال تکلم
- تپش قلب
- تند شدن تنفس و احساس تنگی نفس
- تب خفیف

-از شکافتن محل گزش، مکیدن آن یا بستن محکم اندام در بالاتر از محل گزش باید خودداری شود، این کار نه تنها به هیچ وجه باعث پیشگیری از بروز آسیب نمی شود بلکه می تواند عوارض بسیار خطرناکی نیز ایجاد کند

نکات و توصیه های پس از ترخیص

- ❖ خنک کردن ضایعه باعث کاهش احساس درد و خارش می شود، می توانید از دوش آب سرد، کمپرس سرد یا کیسه ی یخ در طول 24-72 ساعت استفاده کنید
- ❖ از الکل یا بتادین یا آب اکسیژنه بر روی ضایعه استفاده نکنید.
- ❖ به طور مرتب استحمام کرده و پوست را کاملاً تمیز نگاه دارید تا از بروز عفونت های ثانویه پیش گیری شود

❖ برای کاهش درد و ناراحتی داروهای ضد دردمعمولی ماننداستامینوفن، بروفن، ناپروکسن یا ژلوفن مصرف کنید، توصیه می شود از مصرف **آسپیرین** خودداری نمایید.

❖ برای کاهش احساس خارش شدید می توانید از پمادهایی مثل کالامین، کالاندولا یا کورتون های خفیف (هیدروکورتیزون) بر روی پوست استفاده کنید.

❖ لباس های کاملاً نخی و پوشیده با آستین و پاچه های بلند بر تن کنید تا تماس ضایعه با مواد مختلف باعث تحریک آنها نشود، دقت کنید که لباس ها کاملاً گشاد و آزاد باشند تا تماس خود آن ها با پوست باعث تشدید درد و ناراحتی نگردد.

❖ از اصلاح و تراشیدن موهای ناحیه ی گزش تا زمان بهبودی پرهیز کنید.

❖ به فرد عقرب گزیده مایعات زیاد بدهید و متوجه تغییر رنگ احتمالی ادرار او باشید. 8. از تجویز فرآورده های مرفین، مانند تریاک یا مخدرهای مشابه خودداری شود؛ زیرا این مواد اثر زهر عقرب را تشدید میکنند.

بیمارستان امام هادی (ع) فراشبند
واحد آموزش سلامت

عقرب گزیدگی

تهیه و تنظیم: مهوش برزگرلو
تایید کننده:

دکتر سعید نامجو متخصص داخلی

تهیه: تابستان 1403

بازنگری: تابستان 1407

منبع: کتاب اورژانس پیش بیمارستانی

کد: ER-PM-179-01

- بروز درد شدید یا تورم یا تغییر رنگ (قرمزی یا کبودی) در سراسر اندامی که دچار گزش شده است یا دردناک شدن حرکات اندام یا تغییر رنگ ناخن های آن
- بروز کهیر یا ضایعات پوستی در سراسر بدن
- احساس خارش در سراسر بدن
- تنگی نفس، سختی تنفس یا تنفس صدادار (خس خس سینه)
- اختلال و سختی بلع و ناتوانی در فرو بردن مواد مختلف
- بیرون ریختن بزاق (آب دهان) از دهان
- تورم شدید و قرمزی زبان، حلق، گلو و لب ها
- تورم اطراف چشم، صورت یا دست و پاها
- هرگونه خونریزی از هر نقطه ی بدن
- تب بالاتر از 38 درجه و حملات لرز
- سردرد مقاوم به درمان با داروهای ضد درد معمولی مثل استامینوفن و بروفن
- سرگیجه شدید و پایدار
- تشنج
- رنگ پریدگی یا تعریق شدید
- درد یا سنگینی و گرفتگی قفسه ی سینه یا تپش قلب
- اسهال، تهوع و استفراغ یا درد شکم
- ضعف و بی حالی یا خواب آلودگی شدید

در موارد زیر حتما به پزشک یا مرکز اورژانس مراجعه کنید:

- اگر محل گزش در سر، صورت، گردن، داخل دهان یا بینی و چشم ها است.
  - اگر دچار گزش در چندین نقطه ی مختلف و متعدد شده اید.
  - اگر سابقه حساسیت شدید به نیش عقرب، زنبور یا سایر حشرات را دارید.
  - اگر سابقه ابتلا به آسم، حساسیت های تنفسی یا پوستی و کهیر در شما وجود دارد.
  - اگر از آخرین زمانی که واکسن کزاز تزریق کرده اید بیش از 10 سال می گذرد.
  - اگر سابقه مرگ، نارسایی قلبی -تنفسی یا بستری طولانی مدت در اثر عقرب گزیدگی در ساکنان منطقه ی محل زندگی شما وجود دارد.
- ### در صورت بروز هر یک از علائم زیر مجدداً به اورژانس یا پزشک مراجعه کنید:
- خارش و سوزش بسیار شدید ضایعه با وجود مصرف داروها
  - بروز تاول یا زخمی شدن ضایعات
  - تشدید قرمزی و گرمی ضایعه یا کبودی شدید آن
  - ترشح چرکی و بدبو از محل گزش
  - سرفه ی شدید یا گرفتگی گلو